

שיעורי ליל שבת

שיעור מורינו הגאון רבי מרדכי בונם זילברברג שליט"א

גליון אבל מורחב

גליון מס' 104 – תשע"ח

יתומים היינו ואין אב

בהסתלק מעימנו לגנזי מרומים אביהם ורבן של ישראל, רבינו הקדוש והטהור, אור העולם, רב רבנן, פרוש מכל מנעמי עולם הזה, בקי בכל מכמני התורה, נשא במסירות על כתפיו את משא הדור בפקחות ובבהירות, מסר נפשו להקמת וביסוס עולם התורה, כיתת רגליו לכל מקום בארץ ובגולה לזכות את הרבים להוסיף דעת ויראת ד', אשר זכינו יחד עם הדור כולו במשך עשרות בשנים לזיו הודו והדרו, ללמוד מדרכיו וללכת אחר דרכו הסלולה והוראותיו הברורות.

מרן רבינו הגאון החסיד האמיתי

רבי
אהרן יהודה
לייב שטיינמן זי"ע"א

ובפרט אנו תושבי שיכון ה', שזכינו לקרבתו המיוחדת, ומרן זצוק"ל היה מדריכינו בדבר קטן כגדול, בעניני הכלל ובעניני הפרט לכל יחיד ויחיד, ומכח ברכותיו ועצותיו ראינו ישועות גדולות על כל צעד ושעל בבחינת 'כל היוצא מפיו יעשה', וזכות גדולה היתה לנו שמידי שנה בשנה היה רבינו מרן ראש הישיבה זצוק"ל יוצא מסוכתו ומגיע באופן נדיר ומיוחד להשתתף עמנו בשמחת בית השואבה בביהכנ"ס המרכזי להודיע אהבתו וקרבתו לשכונתינו, ועל ידי תלמידו המובהק מורינו המרא דאתרא שליט"א זכינו מידי שבת בשבתו לשמוע את תורתו אמרותיו והוראותיו בבחינת 'שלי ושלכם שלו הוא', ואף יסד את הכולל בביהכנ"ס המרכזי ותמך בו תדיר, ואורו עיניו בכל עת אשר היה שומע כי המקום משגשג ומתרבה כבוד שמים וכבוד התורה.

איה הלשון הממהרת להורות באמרי שפר

המתאבלים מרה יחד עם כל בית ישראל

מתפללי בית הכנסת המרכזי

מערכת שיעורי ליל שבת

נטפי דמע

העין דומעת, הלב ממאן להאמין, היד רועדת להוסיף ליד שמו של רבינו אביהם ורבן של ישראל את המילה זצ"ל.

אמת מה נהדר היה לראות מידי שבת בשבתו כאשר מורינו הרב שליט"א היה מגיע ליצוק מים על ידיו של רבינו זצ"ל ומקדים היה רבינו ואומר 'על מה היה השבוע אש בשיכון ה' וממשיך במליצה 'בשיעור בליל שבת בשיכון ה' אתם עוברים על "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת".

והיה מורינו שליט"א מציע לפני מרן רבינו זצוק"ל את השיעור הנאמר בליל שבת כשרבינו דן מקשה ומוסיף מכל התורה כולה. ובתוך דקות היה השולחן הצנוע מתמלא בגמרות ראשונים אחרונים שו"ע ורמב"ם, הספרים נערמים, וחדרו הצנוע של רבן של ישראל היה בוער בשמחת התורה, מחזה קדוש ומרומם זה היה חוזר מידי שבת בשבתו. אשרי עין ראתה זאת.

זכינו בעלון זה לטעום מעט מן האור ולהביא לפני הלומדים מידי שבוע מדבריו של רבינו הקדוש זצוק"ל, בכל הנושאים.

והשתא שחסרנו כל אלה, נקדיש בל"נ מידי שבוע מדור מיוחד להביא מתורתו של רבינו זצוק"ל, בהלכה ובאגדה, כפי ששמע מפיו מורינו הרב שליט"א להמשיך ולהנות מאור החיים עדי ביאת ינון במהרה בימינו אמן.

הכותב בדמע העורך

היכן רצה רבינו להיקבר

סיפר לי נכד רבינו הרה"ג יוסף ברלין שליט"א, שרבינו זצ"ל ביקש כבר לפני שנים רבות מחתנו הגר"ז ברלין שליט"א שילך ויחפש לו קבר בירושלים עיה"ק ליד יהודי פשוט בעל יסורים, אך הוא התחמק מלעשות זאת כיון שידע שכשרה"י אומר 'יהודי פשוט' כונתו ליהודי פשוט אבל ללא עברות, והיכן ימצא יהודי כזה?

ולאחמ"כ לפני פטירתה אמרה הרבנית שאפשר לקבור אותה אפי' בעיר חולון אצל שומרי שבת, וכשנפטרה אמר מרן שאי"צ לקבור בחולון אלא לקבורה בירושלים.

אלא שהבן הגאון רבי שרגא שליט"א ביקש לקבורה בב"ב כדי שקבורה יהיה קרוב לבני המשפחה, אך רבינו אמר לו דמאי אולמיה האי מהאי שהרי בב"ב מתגוררים בן ובת (הגר"ש שטיינמן והגר"ז ברלין) ובירושלים מתגוררים בן ובת (הגר"מ שטיינמן והגר"ר דב

שפירא), אך למעשה אמרו לרבינו שאם יקברו במקום אחר הדבר יפגע בהכנסות של ישיבת פוניבז' ולכך הסכים לקבורה בב"ב, אלא שביקש שזה יהיה בקצה בית הקברות כדי שקברו יהי הקבר האחרון בביה"ק, אך מאת ה' היתה שאף בקשה זו לא נתמלאתה כי בהמשך הרחיבו את בית הקברות והגדר התרחקה מרחק רב מקברו של רבינו זצ"ל.

לעולם לא תזכה לדעת מיהו

במעמד הוצאת הספר "ימלא פי תהלתך" על עניני תפילה סיפר חתן רבינו הגר"ר זאב ברלין שליט"א ראש ישיבת גאון יעקב - שביום אירוסיו עם בתו של רבינו חזר מרן הרב מפוניבז' זצ"ל מארצות הגולה, וכששמע שרבינו אירס את בתו הגיע יחד עם המזודות לשמחת האירוסין ועל אף שהגיע בסוף השמחה התחילו את השמחה מחדש והחתן חזר על דרשתו, ולאחמ"כ ניגש הרב מפוניבז' להגר"ז ולחש באוזנו 'אתה תחיה איתו עד מאה ועשרים אך לעולם לא תזכה לדעת מיהו!'

קצרה. (וכיוצ"ב אמר מרן הרב שך זצ"ל שאין חיוב ללכת עם פאות ארוכות לפני האזנים, אך מי שהתחיל ללכת כך והפסיק זה נחשב לקלקול, וכן אמר לבחור שלבש קפוטה בשבת ורצה להפסיק שלא יפסיק דזה יחשב לו כקלקול אלא יחכה לזמן החתונה שאז ממילא זה זמן של שינוי ואז יפסיק).

האם אתה רוצה לאבד נצח?

מלמד בת"ת אור יהושע בכיתה ה' בא לשאול את רבינו שמציעים לו להיות מפקח בחידר אחר ויש העדפה בכך שכיום הוא מלמד רק שלושים תלמידים ואם הוא יהיה מפקח זה יהיה על חידר שלם, התפלא עליו רבינו זצ"ל ושאלו הרי בכיתה ה' אתה מלמד גמרא רש"י ואפי' קצת תוספות האם אתה רוצה לאבד נצח בשביל להיות מפקח על חידר שלם?

אברכים הם מעל לטבע

אברך נכנס לרבינו ושאל האם יכול הוא להתחייב לחתונת ילדיו סכומי כסף גדולים יותר מכפי יכולתו, ענה לו רבינו שהוא יכול, אלא שלאחר מספר ימים נכנס אדם נוסף לרבינו ושאל אותו שאלה זו בדיוק האם יוכל להתחייב יותר מכפי יכולתו והשיב לו רבינו שלא, ולפליאת הנוכחים אמר שהראשון ששאל היה אברך ששקוע כל כולו בתורה והוא מאוכלי המן שעליו אחז"ל 'כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול דרך ארץ' והנהגה איתו היא שלא כדרך הטבע, אך השני עובד לפרנסתו ומתפרנס מיגיע כפיו ואינו יכול להשיג ממלאכתו סכום זה, וא"כ מהיכן ישלם??

וכי אני ראוי לחלוק על רבי משה?

בהוצאות הראשונות של 'אילת השחר' על בבא קמא נפתח הספר בדברים בו חולק רבינו על היסוד המפורסם של הרב מבריסק זצ"ל בענין 'ממון המזיק' ובהוצאות שלאחמ"כ השמיט רבינו קטע זה מספרו באומרו שהשמיט את זה כיון שאי"ז ראוי לפתוח ספר במחלוקת עם הרב מבריסק.

ובאותו מעמד סיפר הגר"ז סיפור נוסף שבאחד הימים בשנה הראשונה לאחר החתונה בעת לכתו ברחוב צפר לו נהגו של הרב מפוניבז' הרב שמחה ברנד ז"ל, וכשהתקרב לרכב שאל אותו מרן הרב זצ"ל האם הוא יודע היכן נמצא כעת חמיו כיון שחיפש בביתו ולא מצא אותו שם, והשיב לו שישנו חדר באיזור ישב"ק פוניבז' שבו שוהה רבינו הרבה מזמנו, ונסע לשם הרב מפוניבז' ומצא שם את רבינו.

ולאחר מספר ימים כשפגש מרן הרב שוב את הגר"ז אמר לו שהוא השתדל כ"כ לחפש את חמיו משום שהיה לו התלבטות קשה בנושא מסוים והיה צריך את השיקול דעת של רבינו כדי להכריע.

מדוע לא נדפסו השיעורים כללים ב'אילת השחר'

שמעתי מרבינו זצ"ל שיש שני סיבות מדוע הוא לא הדפיס את השיעורים כללים כחלק מספרי 'אילת השחר', הסיבה הראשונה היא שהוא הדפיס רק דברים קצרים שלאנשים יש סבלנות לעיין בהם והשיעורים כללים הם ארוכים, והוסיף שהוא יודע בעצמו שכאשר מגישים לפניו ספרים עם דברים קצרים הוא מעיין בהם אך לא בדברים ארוכים, ואת הטעם הנוסף הוא לא רצה לפרט, אולם בהזדמנות אחרת אמר שבשיעורים כללים הוא אמר פעמים רבות פלפולים, ופלפולים אינם בהכרח אמת, ולכן העדיף שלא להדפיסם.

לשנות זה קלקול

אברך ירושלמי מתושבי שיכון ה' ביקשני לשאול את רבינו זצ"ל אודות בנו המגיע לגיל בר מצוה, וכיון שהוא מתחנך במוסדות ליטאים וכל חבריו לובשים חליפה קצרה מבקש הבן לשנות ממנהג אביו הלוּבש חליפה ארוכה ושטריימל בשבת וללבוש חליפה קצרה, ושואל האברך כיצד עליו לנהוג עם בנו, והורה לו רבינו זצ"ל שיאפשר לבנו ללבוש חליפה קצרה, ונימק שאם כרגע ילבש חליפה ארוכה ובהמשך יחליף לחליפה קצרה יחשב הדבר לקלקול וירידה, ולכן עדיף שמלכתחילה יילך עם חליפה

זה לא שכונה, זה עיר!

סיפר הרב יהודה יברוב שליט"א:

כשהגיע רבינו לנחמנו בפטירת אבינו ז"ל הזכירו בשיחה שהנפטר היה ר"מ בישיבת 'קרלין סטולין' שממוקמת בסמוך לשכונת שיכון ה', ולשמע הדברים תיקן אותנו מרן זצ"ל ואמר 'שיכון ה' זה כבר לא שכונה, זה עיר, זה עיר של תורה!

ויש להוסיף שבאחד הימים הגיע רבינו לשכונתנו למעמד קבלת פרסים בישיבת סאדיגורא בזמן כ"ק האדמו"ר זצ"ל, וכשהגעתי למעונו בשבת שלאחמ"כ אמר לי רבינו 'ביקרתי בעיר שלך, לא שאלתי רשות מראש, אבל לפחות עכשיו אני שואל'.

מדוע לא ניתן לשפץ קצת את הבית?

פעם נכנסתי עם אחד מבעה"ב מתושבי שיכון ה' לביתו של רבינו, והזדעזע אותו יהודי ממראה ביתו של רבינו ושאלני מדוע לא ניתן לשפץ קצת את הבית, וכיון שנרתע מלשאל ע"כ את רבינו בצורה ישירה, פתח את דבריו בעקיפין ושאל את רבינו 'מה יחסו של ראש הישיבה לעולם הזה', והשיב לו רבינו בזה"ל 'עולם הזה, ללא עולם הזה לא היינו יכולים לקיים מצוות, וכי מתי נקיים מצוות אחרי המוות? יפה שעה אחת בעולם הזה מכל חיי העולם הבא', וכששמע אותו יהודי את הדברים הבין כמה רחוק מבטו ממבטו של ראש הישיבה וכל שאלתו על מצב הבית היא מחמת דרגתו הירודה.

איך סבא עבר את הצום...

סיפר לי הנכד שיום אחד הוא שאל את הרבנית הצדקנית ע"ה איך סבא עבר את הצום, חייכה הרבנית ואמרה, זאת השאלה שלך איך הוא מסתדר ביום של צום?, אני שואלת איך הוא מסתדר ביום שהוא צריך לאכול, היום הכי קל שלו זה כשהוא צם!

ובאותו ענין דיבר רבינו על מחלוקת גדולה שיש לו עם רבי משה פיינשטיין זצ"ל בנוגע לאיסור רבית של חברות ללא בעלות של אדם פרטי דדעתו של רבי משה שאין בזה איסור ריבית וחולק רבינו בספרו ע"כ בתוקף ומביא את שיטת רבי משה בשם אחד מן הפוסקים, וכששאלו את רבינו מדוע לא כתב את השם המפורש, אמר בענוותנותו 'וכי אני ראוי לחלוק על רבי משה'?

במה זכה רבי שמואל

שמעתי מרבינו: מדוע זכה ראש ישיבת פוניבז' הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל להיות המרביץ תורה הכי גדול בדור, כיון שהוא הפקיר את כל תורתו למען בני הישיבה, שרוב היום הוא היה משקיע בסוגיות הנלמדות בישיבה, על אף שבזמן זה בגאונותו העצומה הוא יכל להעמיק ולהרחיב הרבה בכל חלקי התורה.

לא ביקש מעולם כוס מים

סח לי הרב יוסף אהרונוב שליט"א מנהל ת"ת תלפיות בב"ב וממשתתפיו הקבועים של השיעורים שמסר רבינו בביתו, שהוא הסתובב רבות אצל צדיקי אמת, אבל דבר כזה הוא לא ראה מעולם, ראש הישיבה מעולם לא ביקש כוס מים, לא מים קרים בימי הקיץ הלוהטים, ולא מים חמים בימי החורף הקרים, וכששאלנו אותו למה הרה"י לא שותה, הוא היה אומר שאיננו יודע אם זה נחשב 'לצמא' שהוא יכול לברך על השתייה...

לאוכל כמעט לא מוציאים בבית הזה

אמר לי רבינו זצ"ל שהוצאת הספר "ימלא פי תהלתך" על ביאורי תפילה עלתה לו סכום רב, ואמרתי לו הרי רבינו יכול ברגע אחד להשיג את המימון לכל הוצאת הספר, השיב לי רבינו 'מה פתאום שאמכור את המצוה הזו בכסף, ובכלל איני זקוק לכסף כל ההוצאות שלי זה מים וחשמל, כי לאוכל כמעט לא מוציאים בבית הזה'...

הערך של בני התורה בדורינו

אמר לי רבינו שהיום ב"ה אפי' בעה"ב פשוטים רוצים חתנים בני תורה, וכל בחור רוצה את הישיבה הכי טובה וכל בת רוצה את הסמינר הכי טוב, אך לפני השואה היה בזיון לקחת בן תורה כי ההשכלה היתה אז במלוא עוזה, ומדוע בדורינו זכינו לזאת משום שעם ישראל עבר את השואה האיומה וכ"כ סבל אז נתן לו הקב"ה תגמול שערכם של בני התורה עלה !

חכימאי דיהודאי

שמעתי מנכדו של רבינו זצ"ל הרב מ' ברלין שליט"א שפעם קרא לו הגאון רבי רפאל שמואלביץ זצ"ל ראש ישיבת מיר ואמר לו, יש לי סיפור מפעים לספר לך על סבך הגדול רבינו זצ"ל, וכך סיפר :

תלמידי מהישיבה, בחור מבוגר בן 37 עמד להפגש עם צעירה ממנו ב-9 שנים, ובא ושאלני האם יכול הוא להנמיך ולעגל את גילו במקרה שהמשודכת תשאל אותו ע"כ במהלך פגישתם, ואמרתי לו שלדעתי יכול הוא לעשות כן ולעגל במעט את גילו.

אך כיון שהיה בדעתי להגיע לב"ב עוד קודם פגישת הבחור, אמרתי לו שאכנס למרן ראש הישיבה שליט"א (זצ"ל) ואשאל אותו ע"כ, וכשעליתי למרן ושאלתי, ענה לי מרן, חסרון אחד היא כבר יודעת עליו: שהוא מבוגר, האם כדאי שהיא תגיד עליו שהוא גם שקרן? והוסיף הרי אם באמת היא תשאל אותו לגילו, זה לא בגלל שהיא אינה יודעת אותו, שהרי וודאי היא בדקה את הגיל במחשב, אלא כיון שהיא יודעת שבני הגיל הזה פעמים רבות לא אומרים אמת ומשנים מגילם האמיתי, כל שאלתה היא בכדי לבוחנו האם הוא דובר אמת, ואכן כשנפגשו שאלה אותו המשודכת לגילו ואמר לה את גילו האמיתי.

ובסופו של דבר נסגר השידוך בשעט"מ, ובמהלך תקופת האירוסין סיפרה לו הכלה שבאמת ידעה את גילו אף לפני פגישתם, וכל מטרת שאלתה היתה כדי לבוחנו האם הוא דובר אמת.

והוסיף הגר"ר שמואלביץ לנכד מרן זצ"ל: אתה ודאי מתפעל מראיית העתיד של סבך, אך אני מתפעל שאני שנים רבות כותב על מחשב, ובכ"ז לא העלתי על דעתי שהיא תבדוק את הגיל במחשב, ודוקא סבך מרן שליט"א (זצ"ל) שבקושי יודע כיצד נראה מחשב, חשב ע"ז שהיא תבדוק את גילו במחשב!

ושמעתי עוד שכשהיו בחורים מתייעצים עם מרן הגראי"ל זצ"ל, היה הגר"ר שמואלביץ זצ"ל שואל אותם מה ענה להם רה"י, והיה אומר שמכל תשובה של מרן הוא מחכים יותר !

ככל היוצא מפיו יעשה

סיפר מחותני רבי יעקב שכטר שליט"א שנכנס לרבינו להתייעץ לגבי קניית דירה בפרויקט מסויים שהיה כרוך בו סיכונים רבים ואחת מן השאלות היתה שיש חשש שהסכום הסופי יעלה על מה שאומרים כיום, והשיב לו רבינו שגם אם זה יעלה בעוד "חמישים אלף דולר" זה הרי שווה, וסיפר הנ"ל שלאחר מספר שנים כשגמרו לבנות את הפרויקט המדובר התייקר המחיר בדיוק בעוד חמישים אלף דולר! דבריהם של צדיקים [באותה שיחה התייחס רבינו לחששות לקנות במקומות שקרובים לגדר ההפרדה וכדו' מחשש שזה מסוכן ואמר שהרי כל הארץ סמוכה לערבים ובכל מקום זה מסוכן ואי"צ לחשוש].

'חסדי ה' כי לא תמנו'

אמרתי לרבינו שבח על אחד מנכדיו, וכששמע רבינו את הדברים אמר "חסדי ד' כי לא תמנו כי לא כלו רחמי" וסיפר בערגה שבבית של השכן רבי יעקב גרודזינסקי שליט"א שרים בליל שבת את השיר חסדי ה' כי לא תמנו עד שכל הרחוב שומע.

חושך ועוד חושך

בשנים האחרונות כשהראיה היתה קשה עליו, התקינו הנכדים שיחיו מנורות רבות בסוכה, והסוכה האירה באור יקרות, וכשבאנו אליו בסוכות

ויש להוסיף שפעם אחת קודם נסיעתו של רבינו לחו"ל לחיזוק יהודי הגולה ביקשה הרבנית ע"ה מן המלווים שידאגו שלא יהיה לו שם כבוד כיון שהוא חוזר חולה מזה!

אם כבר מוציאים דם מדוע שזה לא יכפר...

סיפר רבי משה דוד וזנפלד שיחי' המשמש כאח רפואי, שבאחד הפעמים בא לקחת 'דגימת דם' מרבינו זצ"ל, ולאחר שהוציא את הדם ראה שאין זה מספיק, וביקש לעשות דקירה נוספת להוציא דם נוסף מהיד השניה, וסירב רבינו ואמר שיוציא מאותו היד שהוציא בתחילה ומאותו הנקב!, אמר לו הרב רוזנפלד שאם יוציא את הדם מאותו הנקב זה יהיה כרוך בכאבים גדולים, ואעפ"כ אמר לו רבינו שיעשה כן, ולא היתה לו ברירה ועשה כך.

ולאחמ"כ שאל, ילמדינו רבינו מפני מה רצה דווקא באותו היד ובאותו הנקב, ואמר לו רבינו שיביא גמ' חולין והראה לו את דברי הגמ' שם בדף ז: שאיתא שם 'דם הניקוף מכפר כדם עולה' ומבואר בגמ' שם שכל הכפרה היא רק מתי שיוצא הדם פעמיים מאותו הנקב כאשר עדיין לא נתרפא מהפעם הראשונה שיש בזה צער גדול, ואמר רבינו, 'אם כבר אני צריך להוציא דם פעמיים מדוע לא להרויח שיכפר לי כדם עולה'?? מבהיל.

על מה אתה שמח?

לפני קרוב לשנה יצא רבינו מחדרו לפני מעריב והבחין בנכדו שהוא צוהל ושמח, שאל אותו רבינו איזה רמב"ם תירצת היום שאתה כ"כ שמח? אדם שמח זה רק מי שיש לו מתיקות התורה!

הרי אני מתפלל

הרב יצחק לוינשטיין זצ"ל שאל את רבינו על מנהגו שלא לבקש מהנדיבים עבור ישיבתו 'אורחות תורה', והרי הוא הקים את הישיבה וכל ההוצאות נופלים על כתפו של המנהל, נענה רבינו ואמר 'וכי אני לא עוזר, הרי אני מתפלל'.

הביט מרן במנורות ואמר לנו, אתם רואים אור, ועוד אור, ועוד אור עד שספר את כל האורות, והמשיך אתם יודעים בקבר יהיה חושך, ועוד חושך ועוד חושך, וכשאמרתי לו שאולי לאחרים יהיה חושך אך לרה"י יהיה אור, עשה רבינו תנועה בידו כאות של ביטול.

כזה טיפש

פעם אמר לי רבינו, כזה טיפש, בן גוריון היה כזה טיפש, ולשאלתי למה טיפש, השיב שהרי הוא נתן את החוק הראשון שפתר את בני הישיבות מגיוס, אך לאחמ"כ הוא התחרט ע"כ, תוהה על הראשונות, אי אפשר לדעת איזה שכר יכל להיות לו אך בחזרתו הוא קלקל הכל.

הכבוד שרחש מרן החזו"א לרבינו זצ"ל

בהזדמנות נדירה סיפרה הרבנית הצדקנית תמר ע"ה שפעם אחת חזר רבינו מבית החזו"א כשהוא בוכה ואמר לה שהוא אינו יכול ללכת לשם יותר כיון שהחזו"א מלווה אותו עד פתח הבית והוא אינו יכול לראות בזה, וכפי שהעיד מרן הגר"נ קרליץ שליט"א שכל הסובבים בביתו של החזו"א התפלאו ושאלו "מי זה האברך הזה שהחזו"א כ"כ מכבדו", וכיון שלא היה בכוחו של רבינו לסבול את הכבוד הרב שחלק לו החזו"א פסק מללכת אליו, והרבנית ע"ה הפצירה בו כי ימשיך ללכת, אך מרן סירב באומרו שהוא מאבד את כל העוה"ב שלו בעבור זה.

ומעשה שהיה לפני כמה שנים שביקש רבינו במפתיע לעלות לקברו של החזו"א יחד עם עשרה אנשים, [ואף שפעמים רבות בעת שרבינו היה יוצא להליכה ליד בית הקברות בפאתי בני ברק, היו מציעים לפניו שיכנס להתפלל על קברו של החזו"א, והיה אומר להם "וכי אתם חושבים שכך בפתע פתאום נכנסים לחזו"א"] וכשנכנסו ביקש מחילה מהחזו"א ולא פירש דבריו, ולאחר זמן בין השיטים התבטא רבינו 'בקשתי מהחזו"א מחילה כי הוא חיכה לי והרבנית ניסתה לשלוח אותי אבל לא יכולתי לסבול את הכבוד'. נורא!

ולקנות חליפה חדשה, אך כדי לקיים את הוראת החזו"א הלכה הרבנית ע"ה וקנתה בד והוסיפה לחליפה וכך היא נעשתה לחליפה ארוכה...

האם 'תשובה מיראה' יש היום?

בתקופת הימים הנוראים שאלתי את רבינו זצ"ל האם שייך בדורינו 'תשובה מאהבה'? חייך רבינו ואמר האם "תשובה מיראה" יש היום?!

מלך ביופיו

שנים רבות היינו קבוצת אברכים מדברים בשבת עם הרה"י בלימוד, מעין עולם הבא, פעם אחת כשנגמר הזמן ראיתי אותו קם, אמרתי לרה"י 'מלך ביופיו', והוא שאל אותי, מי?, אמרתי לו 'הראש ישיבה', הגיב רבינו ואמר 'מלך?', למך!, והשבתי שחזקו עלינו דברי חז"ל 'מאן מלכי רבנן'.

יזכיר לו יום המיתה

לפני מספר שנים סיפרו למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א שרבינו התחיל לאחרונה לדבר רבות על יום המיתה, ושאלו את הגר"ח, מה יהיה, הרגיע אותם הגר"ח ואמר מאז שאני מכיר את הרב שטיינמן הוא מדבר על יום המיתה, זה לא חדש.

'דאצ'ה רק למעלה'

בכל שנה חזר רבינו מרן זצ"ל ואמר בתמיה כיצד בכל שנה בימות הקיץ אנשים עוזבים את ביתם הטבעי, שיש להם בו כל מה שהם צריכים וטוב להם שם, ומחפשים לעצמם גלות בכל קצוות הארץ, ועוד משלמים על זה.. ושאלתי את מרן א"כ מדוע אנשים עושים כן?, והשיב דאנשים מרגישים צורך לנסוע בגלל 'שכולם' נוסעים ואי"ז באמת צורך אמיתי, והוסיף שהוא אף פעם לא נסע, וכששאלתי 'ומה עם דאצ'ה', חייך מרן והשיב 'דאצ'ה רק למעלה'!

כשרואים כזה מראה לא יוצאים באמצע

השיעור

סיפר לי הרה"ג רבי שמואל הלר שליט"א מרבני העיר חיפה ומתלמידיו של רבינו מרן זצ"ל בישיבת כפר סבא:

בעבר לימדתי בת"ת של החינוך העצמאי, ויום אחד באמצע השיעור שאלתי את תלמידי, מה לדעתכם היה קורה בכיתה אם הייתי נרדם באמצע השיעור? והשיבו התלמידים שהיו בורחים אל מחוץ לכיתה.

ואמר להם בואו ואספר לכם מה היה כשזה קרה באמצע השיעור כשהייתי בישיבת כפר סבא, כשפעם אחת נרדם מרן רה"י זצ"ל באמצע לימוד התוס' אך למרות זאת התלמידים לא זעו ולא נעו מאומה ולאחר זמן קצר כשהתעורר רה"י, המשיך בלי להרים את הראש בקריאת התוס' באותה נקודה שאחז בה מקודם.

והקשה הרב הלר לתלמידיו מדוע באמת אתם הייתם בורחים ואנחנו המתנו בכובד ראש להמשך השיעור?

והסביר שבכל ליל שישי היינו כל בני הישיבה בכפר סבא עושים משמר עד חמש לפנות בוקר, ואז יצאנו 'להתאוורר' וכיצד? היינו הולכים ליד ביתו של מרן רה"י זצ"ל שהיה ממוקם בקצה הרחוב ולידו היתה חורשה עם מספר עצים, והיינו עומדים שם ומביטים לתוך ביתו של מרן זצ"ל, ובאופן קבוע ראינו את מרן שקוע בתורתו כשמימינו ומשמאלו ערמות של ספרים ואור גדול נסוך על פניו, כשרואים כזה מראה מפעים שנחרט בלבבות גם כשהרב נרדם לא יוצאים באמצע השיעור!

הוסיפה הרבנית בד והפכה את החליפה

לארוכה...

סיפר לי מרן זצ"ל שכאשר הוא נתמנה לראש ישיבת כפר סבא הורה לו החזו"א להחליף לחליפה ארוכה, ומחמת העניות הרבה לא עלה על דעתו ללכת

כשיש יהודי עם כזאת קירבת אלוקים, אין זו שאלה כיצד שייך להמשיך ולהתפתח!

מעשה מופלא סיפר הגאון רבי אברהם יצחק קוק שליט"א ראש ישיבת מאור התלמוד, שבאחד החגים נכנס לביתו אחד מגדולי ראשי הכוללים בדורינו, שכל העת מוסיף עוד ועוד כוללים למוסדותיו, ושאלתי אותו מה הסוד של החזקת המוסדות וכיצד הוא לוקח על עצמו כ"כ הרבה, והשיב שהוא סומך בזה על מרן רבינו זצ"ל וצועד בדיוק לפי הדרכותיו, וסיפר מעשה מופלא בענין זה שבאחד השנים בעשרת ימי תשובה היה חסר לו 250 אלף דולר כדי לחלק מלגות לאברכים, ונכנס ע"כ לרבינו זצ"ל, והורה לו רבינו שישע לחו"ל, וכשהזדעק ואמר שהרי נמצאים אנו בעשרת ימי תשובה, אמר לו רבינו שישע ליום אחד בלבד וה' יהיה בעזרו.

וממשיך אותו ראש כולל ומספר שהוא לקח עימו שלושה אתרוגים מהודרים מאוד מארץ ישראל כי אולי ע"י כך הוא יצליח לפתוח את לב הנדיבים לטובת עמלי התורה שבארץ ישראל, וכשהגיע לנדיב הראשון הציע לו לקנות את אחד האתרוגים ב250 אלף דולר, אך אותו גביר סירב לשמוע בכלל על הצעה מעין זו, וכך המשיך להתגלגל מנדיב לנדיב כאשר הוא מציע לכולם את עיסקה זו, עד שאחד מן הנדיבים הסכים לקנות את אחד האתרוגים ב125 אלף דולר שזה בדיוק מחצית מהסכום הדרוש.

וחזר אותו ראש כולל לרבינו לאחר יום הכיפורים וסיפר לו שהוא הצליח לאסוף רק מחצית מהסכום הדרוש, שאל אותו רבינו לכמה זמן נסעת?, והשיב לו שהוא נסע ליומיים, אמר לו ראש הישיבה הרי אמרתי לך לנסוע ליום אחד בלבד? ואזר אותו ראש כולל אומץ ואמר לרבינו שמעתה הוא ישמע במדויק לדברי רבינו, אלא ששואל הוא מה עליו לעשות כעת? אמר לו רבינו שישוב וישע לחו"ל, התפלא אותו ראש כולל ושאל 'עכשיו, בערב סוכות', אמר לו רבינו תצא בבוקר תאסוף שעה אחת בלבד ותחזור במטוס הראשון, ונסע ראש הכולל והגיע לאותו הנדיב הראשון והציע לו פעם נוספת את האתרוג ב250 אלף דולר, שאל אותו הנדיב כמה חסר לך? ונתן לו את שאר הסכום 125 אלף דולר ותוך שעה כבר סיים את עניניו בחו"ל, וסיים אותו ראש כולל ואמר להגרא"י קוק שליט"א שזהו רק סיפור אחד מיני רבים וכשיש יהודי עם כזאת קירבת אלוקים שאפשר לסמוך עליו אין זו שאלה כיצד שייך להמשיך ולהתפתח!

אני מתפלל להקב"ה שיקח לי את חוש הריח

במשך שנים זכיתי להיות בהבדלה לצידו של רבינו ולברך על הבשמים, וחשבתי לתומי שיש גיל שכבר לא מריחים בו, עד שהתברר לי הסיפור הנורא שסיפר ידידו הטוב של רבינו הגאון רבי משה סולבייצ'יק זצ"ל, שבעת מגורם במונטריי שבשווייץ היה ממול ביתם עובדי אלילים שהיו מקטרים לע"ז, וכל פעם שחזר רבינו מהישיבה, התאונן באוזני הרבנית שאינו יכול לסבול את הריח הנורא הזה ואני מתפלל להקב"ה שיקח לי את חוש הריח', ובאחד הימים חזר רבינו מרוצה לביתו ואמר 'הקב"ה נענה לתפילתי ולקח לי את חוש הריח', מבהיל.

**לעילוי נשמת רבינו הגדול רבן של ישראל מרן ראש הישיבה
רבי אהרן יהודה לייב ב"ר נח צבי שטינמן זצוקללה"ה**